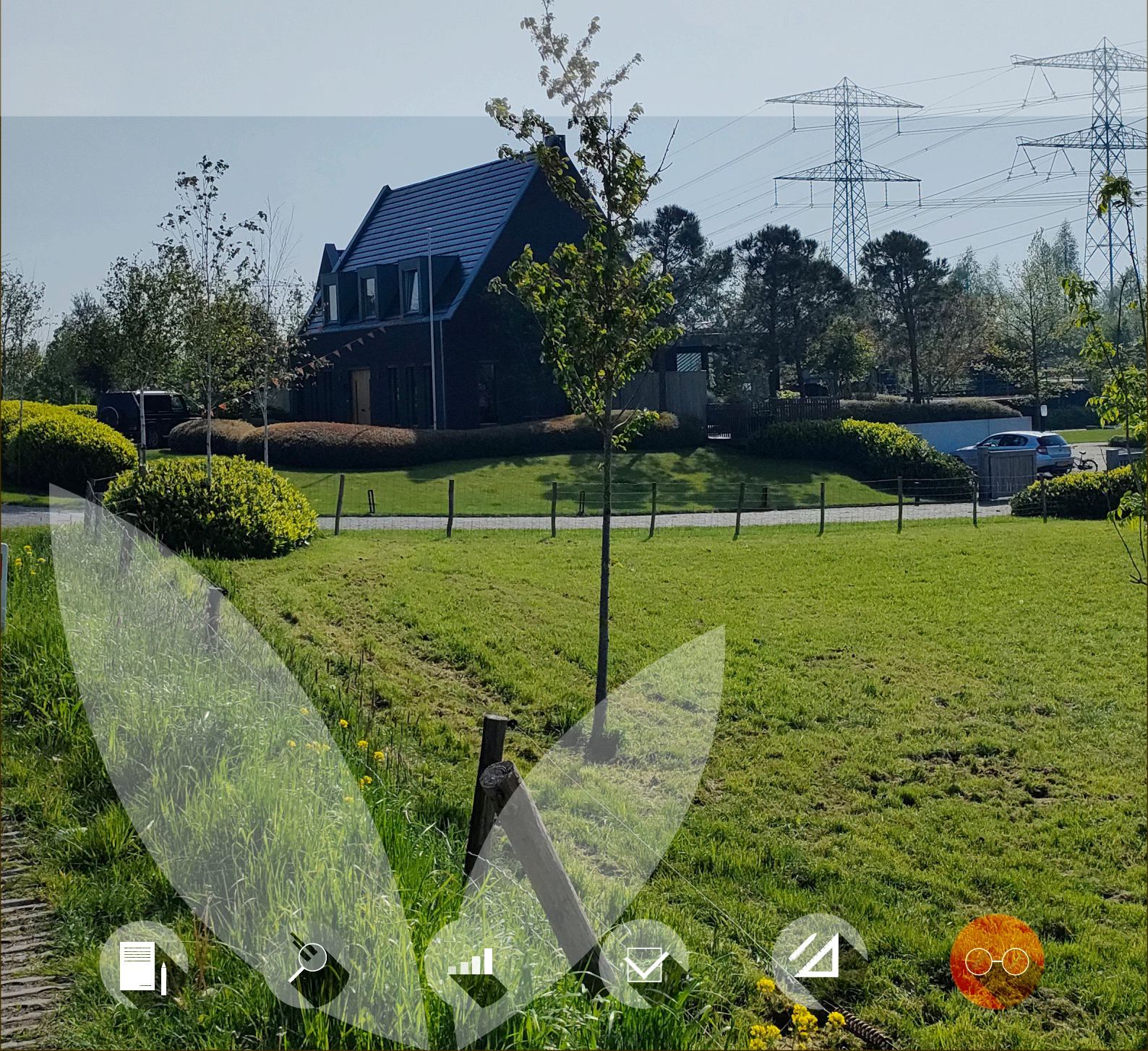

Ecologische quickscan **Kamperzeedijk 19 te Grafhorst**

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

🌐 0318 655 626

✉ ecologie@deslijpkruik.nl

🌐 www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Ecologische quickscan Kamperzeedijk 19
Betreft	Ecologische quickscan
Locatie	Kamperzeedijk 19, 8277 AP, Grafhorst
Auteur	M. Ijmker
Contactpersoon	M. Ijmker (ijmker@deslijpkruik.nl)
Datum	27-05-2024
Status	Versie 1
Projectcode	24BPA06

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en -beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar. De Slijpkruik Ecologie BV is niet aansprakelijk voor beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door De Slijpkruik Ecologie BV uitgevoerde onderzoek. Daarnaast is De Slijpkruik Ecologie BV niet aansprakelijk voor gevolgschade, of voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van uitgevoerde onderzoeken door De Slijpkruik Ecologie BV.

© De Slijpkruik Ecologie B.V. (2024)

Niets uit dit rapport mag openbaar worden gemaakt of gepubliceerd door middel van; druk, fotokopie of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Slijpkruik Ecologie B.V. of de opdrachtgever.

Wijze van citeren: Ijmker, M., 2024, *Ecologische quickscan Kamperzeedijk 19*, De Slijpkruik Ecologie BV.

Omslagfoto: Impressie van het plangebied. Bronvermelding; foto's zijn door de auteur gemaakt tenzij anders aangegeven.

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel	
1.2 Beschrijving locatie en ingreep	
1.3 Opzet onderzoek	
1.4 Kwaliteitsborging	
2 Soortenbescherming	7
2.1 Vaatplanten	
2.2 Vogels	
2.3 Vleermuizen	
2.4 Overige zoogdieren	
2.5 Overige soortgroepen	
2.6 Algemene en specifieke zorgplicht	
2.7 Rode Lijst	
3 Gebiedsbescherming & houtopstanden	14
3.1 NNN en andere provinciaal beschermde natuurgebieden	
3.2 Natura 2000	
3.3 Houtopstanden	
4 Conclusies en aanbevelingen	16
4.1 Overzicht van de bevindingen	
4.2 Conclusies en aanbevelingen	
Bijlagen	20
Bijlage 1 Sfeerimpressie van het plangebied	
Bijlage 2 Samenvatting wettelijk kader	

1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt wat de aanleiding en het doel van het uitgevoerde onderzoek is. Ook wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de beoogde ingreep. Daarnaast komt ook de methode van het onderzoek aan bod.

1.1 Aanleiding en doel

Ten oosten van Grafhorst ligt een terrein met een woning, bedrijfspand, bijgebouwen zoals schuren, omliggende tuinen en een paardenbak. Op deze locatie bestaat het voornemen om de twee schuren te slopen en een nieuwe schuur te bouwen. In het kader van de ontwikkelingen is toetsing aan de Omgevingswet, onderdelen 'soortenbescherming' en 'gebiedsbescherming' noodzakelijk, omdat effecten op beschermde soorten en natuurgebieden niet op voorhand zijn uitgesloten. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quicksan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Ook wordt het effect van de ingreep op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of provinciaal beschermde natuurgebieden, zoals het Natuurnetwerk Nederland (NNN), beoordeeld. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur. Denk hierbij bijvoorbeeld aan migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en –beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal drie jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

1.2.1 Beschrijving locatie

Het plangebied ligt ten oosten van de bebouwde kom van Grafhorst, gemeente Kampen in de provincie Overijssel (zie afbeelding 1.1 en 1.2). De bebouwing binnen het plangebied bestaat uit een woning met enkele bijgebouwen en een bedrijfsterrein, eveneens met bebouwing. Een groot deel van het terrein bestaat uit verharding, maar daaromheen zijn ook tuinen gelegen, een boomgaard, een paardenbak en gazons. De bebouwing op het terrein is nog betrekkelijk nieuw, de woning is gebouwd in 2012. De woning, en naastgelegen gebouw dat in gebruik is als bedrijfspand, zijn opgetrokken uit baksteen en hebben een dak voorzien van platte dakpannen. De (kap)schuren elders op het terrein hebben een dak voorzien van metalen dakplaten of golfplaten.

Ten zuiden van het plangebied is natuurgebied aanwezig, voornamelijk bestaand uit riet-, water-, oever-, en moerasvegetatie. Het betreft drassig gebied met grote waterpartijen. Het terrein ten oosten en westen van het plangebied bestaat uit agrarische percelen. Ten noorden van het perceel is de Kamperzeedijk gelegen (N760), met daarachter rietvelden en de 'Goot' een zijtak van de rivier de IJssel, die uitmondt in het Zwarte Meer.

1.2.2 Beschrijving ingreep

De beoogde ontwikkeling bestaat uit het slopen van twee schuren en de nieuwbouw van een schuur. De huidige bebouwing is in relatief goede staat. Daarnaast is men voornemens om de planologische situatie met de feitelijke situatie in overeenstemming te brengen. Een onderdeel hiervan is aanplant van nieuwe groenstructuren en herinrichting van een deel van het terrein (afbeelding 1.3).

Tijdens de uitvoering van voorliggende quickscan was nog geen concrete planning bekend. De wens van de initiatiefnemer is om de werkzaamheden in 2024 te starten.

Afbeelding 1.1: Kaart met ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Grafhorst en omgeving.
Bron: PDOK BRT achtergrondkaart (app.pdok.nl/viewer). Schaal: ca. 1 op 28000

Afbeelding 1.2: Globale begrenzing plangebied (rood kader). Met de te verwijderen bebouwing in gele kaders.
Bron: PDOK luchtfoto (app.pdok.nl/viewer).

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), websites et cetera), veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. Voor het bronnenonderzoek zijn de NDFF-waarnemingen van de afgelopen 5 jaar binnen een straal van ongeveer 2 kilometer van het plangebied opgevraagd. Gezien de locatie binnen de bebouwde kom geeft dit naar verwachting een goede indicatie van de mogelijk voorkomende beschermde soorten.

De locatie is op 1 mei 2024 bezocht door M. IJmker, ecooloog van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie BV. Tijdens het veldbezoek is het onderzoeksgebied verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) jaar rond beschermde nestplaatsen van vogels, verblijfplaatsen van vleermuizen, sporen van zoogdieren en het daadwerkelijk voorkomen van beschermde soorten. Het locatiebezoek is onder zonnige omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 19 °C.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik Ecologie B.V. is kandidaat van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en hanteert haar richtlijnen, soortinventarisatieprotocollen en/of richtlijnen uit kennisdocumenten van BIJ12. Op regelmatige basis vindt toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen plaats met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers.

2 Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheidt tussen soorten- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel 'soortenbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde soorten en de beoordeling van een mogelijk (in)direct effect door de voorgenomen activiteiten op deze soorten behandeld. Als er sprake is van een mogelijk negatief effect, dan zijn vervolgstappen zoals aanvullend onderzoek en mogelijk planaanpassing nodig.

2.1 Vaatplanten

Vanuit de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend. Gezien het veldbezoek in mei kon een goed beeld worden verkregen van aanwezige soorten. Binnen het plangebied zijn geen beschermde of bijzondere vaatplanten aangetroffen. Tussen de verharding, in de tuin, en langs groenstroken zijn uitsluitend algemene kruiden en grassen waargenomen. Op basis van het veldbezoek, gebiedskenmerken en het ontbreken van waarnemingen is aanwezigheid van beschermde plantensoorten uit te sluiten.

Effect: Aanwezigheid en effecten op beschermde planten zijn uitgesloten, nader onderzoek is niet nodig.

2.2 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen categorie 1 t/m 4

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing. Daarnaast gaat het om soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode in gebruik wordt genomen. Ook andere onderdelen van de leefomgeving die van belang zijn voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd, zoals schuil- en slaapplekken van huismussen en jachtgebied van uilen en roofvogels. Deze soorten worden opgedeeld in categorieën waarbij de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) van categorie 1 t/m 4-soorten onder alle omstandigheden beschermd zijn.

Huismus

Huismussen komen in de directe omgeving voor en werden ook tijdens het veldbezoek gezien en gehoord in de directe omgeving en in het westen in het plangebied. De bakstenen woning en bedrijfsgebouw hebben een pannendak met een plat type dakpan. Hierdoor is geen ruimte tussen pannen en dakbeschot en deze bebouwing heeft ook geen andere mogelijke nestlocaties, zoals in dakoverstek of op balken; Deze bebouwing is daarom ongeschikt voor huismussen. Een deel van de bebouwing midden op het terrein (de geschakelde schuren) is wel geschikt voor huismussen, door ruimtes onder zonnepanelen en toegang via openstaande dakramen/ventilatieopeningen. Het betreft het meest noordwestelijke deel van deze schuren. Bij het veldbezoek is hier ook nestindicerend gedrag van meerdere mannelijke exemplaren van huismus waargenomen; ten minste 3 afzonderlijke zingende mannetjes waren te horen op en direct rond dit deel van de schuur. Hiermee is aanwezigheid van ten minste 3 nesten van huismus vastgesteld. De overige delen van de geschakelde schuren is ongeschikt voor huismus, door het ontbreken van openingen naar geschikte broedruimtes. De onderzijde van de metalen dakbedekking is gevuld met purschuim of andersoortig isolatiemateriaal, waardoor ook hier geen mogelijke nestlocaties aanwezig zijn. Voor de aanwezige kapschuren en andere overkappingen geldt dat deze goed te inspecteren waren en hier zijn in het geheel geen nesten waargenomen. De groenstructuren in en rond de achtertuin werden bij het veldbezoek ook gebruikt door huismussen als rust- en kwetterplaats en zijn als

zodanig onderdeel van de functionele leefomgeving van huismus.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen nestelen in Nederland vrijwel uitsluitend in gebouwen en komen in de omgeving voor. Voor gierzwaluwen heeft de bebouwing echter geen potentie. De ruimtes waar huismussen gebruik van kunnen maken zijn voor gierzwaluwen onbereikbaar omdat de randen van het dakraam/ventilatieopening en balken onder de zonnepanelen een vrije aanvliegroute blokkeren. Andere potentiële nestplekken in bijvoorbeeld overstekken of achter regenpijpen ontbreken eveneens. Aanwezigheid van gierzwaluwnesten is daarom uitgesloten.

Huiswaluw

Er zijn nergens nesten of nestresten van huiswaluwen te zien, waarmee aanwezigheid van nestplaatsen van huiswaluw kan worden uitgesloten.

Overige broedvogels met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Voor andere dan de hierboven beschreven soorten met jaarrond beschermde nesten is het plangebied gezien aard van de bebouwing en ingreep op voorhand ongeschikt. In de bomen binnen en rondom het plangebied zijn ook geen grote nesten, horsten of potentiële nestholtes aangetroffen. Daarom is aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten binnen invloedssfeer van het plangebied uitgesloten, met uitzondering van de huismus.

Effect: Het noordwestelijk deel van de geschakelde schuren is geschikt als nestplaats voor huismussen. Bij het veldbezoek is vastgesteld dat hier ten minste 3 nesten van huismus aanwezig zijn. De initiatiefnemer geeft aan dat er geen werkzaamheden aan dit deel van de bebouwing plaatsvinden. De nestplaatsen worden derhalve niet fysiek aangetast. Wel kunnen (sloop)werkzaamheden op korte afstand van de nestlocaties verstorend werken tijdens de kwetsbare perioden (broedseizoen en aanhoudende vorstperioden). Mogelijk verstorende werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden. Raadpleeg hiervoor een broedvogelkundige voordat werkzaamheden plaatsvinden. Het opgaand groen in de tuin is mogelijk onderdeel van de functionele leefomgeving: foerageergebied, schuil-/slaap-/kwetterplaats. Het groen in de tuin blijft behouden waardoor deze belangrijke leefgebiedonderdelen te allen tijden hun functie kunnen vervullen. De initiatiefnemer geeft aan dat met de planning en uitvoering rekening kan worden gehouden met de huismus waardoor overtreding van verbodsbepalingen voorkomen kan worden. Onder deze voorwaarden is aanvullend onderzoek en het aanvragen van een 'omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit' niet aan de orde ten aanzien van de huismus. Indien de functionaliteit van nestplaatsen of bijbehorende functionele leefomgeving niet gegarandeerd kan worden is alsnog aanvullend onderzoek en mogelijk een omgevingsvergunning voor de huismus noodzakelijk.

Effecten op overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit categorie 1 t/m 4 zijn uitgesloten. Ten aanzien van deze soorten zijn geen vervolgacties nodig.

Vogels categorie 5 (nest alleen jaarrond beschermd bij ecologisch zwaarwegende redenen)

Broedvogels van categorie 5 zijn soorten waarvan de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) alleen onder bepaalde omstandigheden (bij zwaarwegende feiten en ecologische omstandigheden) beschermd zijn. Deze vogels komen weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar ze beschikken voor voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen in bepaalde extra onderzoek.

Tijdens het veldbezoek is één categorie 5-soort in de omgeving waargenomen. Aan de overzijde van de Kamperzeedijk zijn namelijk reigers waargenomen. Voor deze en andere soorten van categorie 5 waarvan waarnemingen bekend zijn uit de omgeving heeft het plangebied geen potentie, met mogelijke uitzondering van spreeuwen die regelmatig op vergelijkbare plaatsen als huismussen broeden.

Effect: Het noordwestelijke deel van de geschakelde schuren heeft wat categorie 5-soorten betreft potentie voor de spreeuw, maar bij het veldbezoek zijn geen spreeuwen waargenomen. Voor deze soort zijn bovendien volop alternatieven in de directe omgeving beschikbaar en zijn de nesten derhalve niet jaarrond beschermd. Van wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving is geen sprake gezien de schaal en aard van de ingreep. Voor andere soorten van categorie 5 geldt dat geen nesten binnen het plangebied zijn waargenomen, maar binnen het broedseizoen zijn er wel mogelijkheden voor dergelijke soorten, bijvoorbeeld voor eksters in bomen binnen en rond het plangebied. Vervolgacties zijn voor deze vogelsoorten niet nodig, onder de voorwaarde dat eventuele toekomstige broedgevallen niet verstoord worden door toedoen van geplande werkzaamheden. In de periode september t/m februari is de kans op broedgevallen vrijwel nihil. Raadpleeg voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelkundige om te bepalen of de werkzaamheden tot verstoring van broedgevallen kunnen leiden en pas zo nodig de uitvoeringsperiode of werkwijze aan.

Overige broedvogels

Bij het veldbezoek is een relatief groot aantal soorten algemene broedvogels waargenomen, namelijk merel, tijaft, knobbelzwaan, fitis, winterkoning, zanglijster, scholekster en grauwe gans. Van dergelijke broedvogels is het nest alleen beschermd wanneer dit in gebruik is. Op onder andere balken van kapschuren, in het opgaand groen in de tuin, in bomen langs perceelgrenzen, of op en rond oevers ten zuiden van het plangebied kunnen algemene broedvogels nestelen. Vogels uit deze categorie zijn relatief flexibel in het vinden van nestplaatsen en kunnen van jaar tot jaar op verschillende plekken nestelen. Aan- of afwezigheid tijdens het veldbezoek zegt niet zo veel over bijvoorbeeld aanwezigheid van nesten later dit broedseizoen of volgend jaar.

Effect: De werkzaamheden kunnen tijdens het broedseizoen leiden tot negatieve effecten op algemene broedvogels. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode maart - augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is. Voer mogelijk versturende werkzaamheden daarom altijd uit buiten het broedseizoen, óf raadpleeg een broedvogelkundige om te bepalen of broedgevallen binnen invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn en stel de betreffende werkzaamheden in dat geval uit. De initiatiefnemer geeft aan dat in dit project een relatief flexibele planning gehanteerd kan worden waardoor dit een realistische optie is.

Afbeelding. 2.1 en 2.2: Het noordwestelijk deel van de geschakelde schuren is geschikt voor huismussen doordat openingen via dakramen/ventilatieopeningen aanwezig zijn en ook kunnen huismussen nestelen onder de zonnepanelen. Op dit deel van de bebouwing is aanwezigheid van 3 nesten van huismus vastgesteld.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd. Vanuit de NDFF zijn geen waarnemingen van vleermuizen uit de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend. Echter, vanuit ervaring en gebiedskennis zijn soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis te verwachten. Deze soorten kunnen verblijfplaatsen in het type bebouwing hebben dat aanwezig is in het plangebied, uiteraard alleen indien daadwerkelijk mogelijkheden aanwezig zijn.

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig zijn. Dat zijn vaak donkere, tochtvrije ruimte die toegankelijk zijn via een geschikte opening met vrije aanvliegroute.

Geen van de bebouwing waaraan werkzaamheden zullen plaatsvinden is geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Wanden van de schuren zijn hoofdzakelijk bekleed met metalen damwand, welke te glad is om houvast te bieden voor vleermuizen. Voor de enkele (kap)schuren met houten wanden geldt dat hier geen donkere, tochtvrije ruimtes aanwezig zijn. De woning en het direct naastgelegen bedrijfspand staan buiten de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden. Verstoring of vernieling van eventueel aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen is daar dus op voorhand niet aan de orde. Bovendien wordt aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in deze bebouwing niet aannemelijk geacht; het pannendak is bekleed met dakpannen van een plat type en er zijn geen scheefliggende of ontbrekende pannen waargenomen. Daarnaast sluiten dakranden rondom strak aan en de aanwezige open stootvoegen zijn zeer waarschijnlijk te smal voor vleermuizen om in te kruipen. Dit laatste was echter, gezien de hoogte van de open stootvoegen, niet op te meten.

Er staan geen voor vleermuizen geschikte bomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

Effect: De woning en direct aangrenzende bedrijfspand bevatten smalle open stootvoegen die waarschijnlijk te smal zijn voor vleermuizen om in te kruipen. Deze konden, gezien de hoogte, niet worden opgemeten. Echter, aan deze gebouwen vinden geen werkzaamheden plaats en deze bevinden zich buiten de invloedssfeer van geplande werkzaamheden. De overige bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt voor vleermuizen door het ontbreken van geschikte toegangsoeningen en/of afwezigheid van donkere, besloten ruimtes. De geplande werkzaamheden leiden daarom niet tot verstoring of vernieling van beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen en vervolgstappen zoals soortgericht vervolgonderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning zijn niet noodzakelijk.

Foerageergebied en vliegroutes

Gezien de kenmerken van het plangebied is op voorhand uitgesloten dat het een wezenlijk onderdeel is van foerageergebied van vleermuizen. Dit vanwege de geringe afmetingen van de groenstroken langs het plangebied en het feit dat in de omgeving veel alternatief hoogwaardig foerageergebied aanwezig is, o.a. in de vorm van bomenrijen en watergangen. Bovendien is versterking van de aanwezige groenstructuren (met name de houtsingels) onderdeel van de ontwikkelingen, waardoor het aanbod aan groenstructuren niet significant zal verminderen door toedoen van de geplande werkzaamheden.

Het plangebied is geen onderdeel van doorlopende lijnvormige landschapselementen die mogelijk onderdeel zijn van een vliegroute. De bommenrij ten zuiden van het plangebied loopt in zowel oostelijke als westelijke richting dood en sluit niet aan op gebieden waar redelijkerwijs verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten zijn.

Effect: Het plangebied heeft geen functie als essentieel foerageergebied of vliegroute van vleermuizen. De werkzaamheden zullen niet leiden tot verstoring van een mogelijke vliegroute. De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd, er wordt geen gebruik gemaakt van verlichting waardoor lichtverstoring niet aan de orde is.

2.4 Overige zoogdieren

Met 'overige zoogdieren' worden hier alle zoogdieren bedoeld met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insectenetters en marterachtigen. In de afgelopen 5 jaar zijn vanuit de NDFF waarnemingen bekend van de volgende beschermde zoogdieren: bever, bunzing, egel, otter en steenmarter. Gezien de aard van het plangebied (bewoond terrein en bedrijfsterrein) en het ontbreken van oppervlakte water binnen het plangebied is aanwezigheid van bever en otter op voorhand uitgesloten. Naast de andere genoemde soorten kunnen ook diverse algemene, vrijgestelde soorten zoals bosmuis en huisspitsmuis voorkomen.

Bunzing

Dichte ruigtes, materiaalstapels en dergelijke kunnen door kleine marterachtigen zoals bunzing worden gebruikt als verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied. Wel zijn op het bedrijfsterrein materiaalstapels aangetroffen die potentieel geschikt zouden kunnen zijn, maar dit betrof o.a. pallets en houtstapels die onderdeel zijn van actieve bedrijfsvoering. Omdat er met bijna dagelijkse regelmaat werkzaamheden aan en rond dergelijke stapels plaatsvinden is aanwezigheid van verblijfplaatsen van bunzing hier uitgesloten. De ondergroei van de houtsingel die de oostelijke grens van het plangebied vormt is relatief dicht, maar ook hier zijn geen bladhopen of takkenstapels in waargenomen; de houtsingel kan daarmee hooguit gebruikt worden als tijdelijke rustplaats.

Effect: Effecten op vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van bunzing zijn uitgesloten. Mogelijk zijn de tuin en graslanden een beperkt onderdeel van het foerageergebied van bunzingen die in de omgeving voorkomen. De tuin blijft behouden, houtsingels worden verplaatst en/of versterkt en de werkzaamheden leiden niet tot significante verkleining van groen-oppervlak. Gezien het relatief beperkte oppervlak is uitgesloten dat de tuin en graslanden een belangrijk (essentieel) onderdeel zijn van leefgebied van bunzing. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van bunzing is niet aan de orde.

Steenmarter

De steenmarter komt in Salland relatief algemeen voor en komt vaak in de omgeving van bebouwing voor. Hij wordt ook aangetroffen in de bebouwde kom van dorpen en steden zolang er voldoende jachtgebied en verblijfplaatsen beschikbaar zijn. Ze kunnen verblijfplaatsen hebben in gebouwen, mits deze toegankelijk zijn en niet te verstoringgevoelig liggen. Ook dichte ruigtes, materiaalstapels en dergelijke worden gebruikt als verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen aangetroffen in het plangebied. Wel zijn op het bedrijfsterrein materiaalstapels aangetroffen die potentieel geschikt zouden kunnen zijn, maar dit betrof o.a. pallets en houtstapels die onderdeel zijn van actieve bedrijfsvoering. Omdat er met bijna dagelijkse regelmaat werkzaamheden aan en rond dergelijke stapels plaatsvinden is aanwezigheid van verblijfplaatsen van steenmarter hier uitgesloten. Er zijn bovendien geen beschadigde dakdelen, openingen in overstekken en andere geschikte holle ruimtes die toegankelijk zijn via een opening met een diameter van tenminste 5 centimeter. Samen met het ontbreken van sporen zoals uitwerpselen, prooiresten, krabsporen langs regenpijpen en dergelijke maakt dat aanwezigheid van een verblijfplaats van steenmarter in dit geval kan worden uitgesloten. Omdat steenmarters in de omgeving voorkomen is het mogelijk dat de tuin en graslanden een klein deel van het

foerageergebied van steenmarters zijn.

Effect: Effecten op vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van steenmarters zijn uitgesloten. Mogelijk zijn de tuin en graslanden een beperkt onderdeel van het foerageergebied van steenmarters die in de omgeving voorkomen. De tuin blijft behouden, houtsingels worden verplaatst en/of versterkt en de werkzaamheden leiden niet tot significante verkleining van groen-oppervlak. Gezien het relatief beperkte oppervlak is uitgesloten dat de tuin en graslanden een belangrijk (essentieel) onderdeel zijn van leefgebied van steenmarters. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van steenmarters is niet aan de orde.

Egel

De egel is in Overijssel aangemerkt als beschermde soort waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt vanwege de ongunstige staat van instandhouding. Vermoedelijk speelt het verdwijnen van geschikte groenstructuren door verstening, naast het grote aantal verkeersslachtoffers, een belangrijke rol in deze afname. De tuin en gazons van het plangebied zijn geschikt als foerageergebied voor egels. De ondergroei van de westelijke houtsingel bevat dichtere vegetatie en in de tuin zijn rododendrons aanwezig die ook relatief gesloten structuren vormen. Het is niet geheel uitgesloten dat egels hierin een rust- of voortplantingsplek kunnen hebben hoewel de mogelijkheden beperkt zijn.

Effect: De tuin en overige groenstructuren in het plangebied zijn mogelijk onderdeel van het leefgebied van de egel. Het verplaatsen van de westelijke houtsingel kan in potentie tot negatieve effecten op leefgebied van de egel leiden. Een onderdeel van de ontwikkelingen is echter versterking van groenstructuren, met name de zuidelijke houtsingel. Door het verplaatsen van de westelijke houtsingel is ook van vermindering van potentieel leefgebied van egel geen sprake en waarschijnlijk is zelfs sprake van een toename van groenstructuren en verdichting van de zuidelijke houtsingel waardoor deze in potentie meer geschikt wordt als leefgebied van egel. Om deze redenen wordt een positief effect verwacht op de geschiktheid van het plangebied voor egel; dit zou nog versterkt kunnen worden door de aanleg van takkenstapels of een kunstmatig egelhuis in de te versterken/verplaatsen houtsingel. Desondanks is er toch sprake van mogelijke verstoring van potentieel leefgebied van egel. De provincie Overijssel is zeer voorzichtig met ontwikkelingen in potentieel leefgebied van egel vanwege de ongunstige staat van instandhouding van egel. Om deze reden moet een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' worden aangevraagd voor de mogelijke verstoring van egel. Soortgericht vervolgonderzoek om aanwezigheid van egel alsnog uit te sluiten wordt niet geaccepteerd om de noodzaak van een omgevingsvergunning te doen vervallen. Een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' moet worden aangevraagd bij de provincie Overijssel. Een onderdeel van een omgevingsvergunning is een activiteitenplan waarin onder andere bovenstaande mitigerende en compenserende maatregelen worden vastgelegd om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Vrijgestelde soorten

Naast de hierboven genoemde beschermde soorten zijn diverse algemene, vrijgestelde soorten in de omgeving te verwachten. Daarbij gaat het om algemene kleine zoogdiersoorten zoals veldmuis en huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze en alle andere in het wild levende dieren de algemene zorgplicht (afdeling 1.3 van de Omgevingswet, zie Bijlage 2).

Effect: De aanwezigheid van beschermde soorten grondgebonden zoogdieren is uitgesloten. Aanvullend onderzoek of vervolgacties zijn niet nodig. De overige soorten die te verwachten zijn binnen het plangebied, zijn vrijgesteld of niet beschermd of er zijn geen effecten te verwachten op deze soorten. Aangaande deze soorten zal zorgvuldig handelen met inachtneming van de zorgplicht voldoende zijn.

2.5 Amfibieën

Aangezien het plangebied volledig vrij is van oppervlaktewater zijn effecten op voortplantingsplaatsen van beschermde amfibieën op voorhand uitgesloten. Vanuit de NDFF zijn binnen een straal van 2 kilometer waarnemingen bekend van de Europees beschermde poelkikker en rugstreeppad. Daarnaast komen algemene soorten (bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander) in de omgeving voor. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Rugstreeppad komt voornamelijk voor op ruderaal terrein met ondiepe poelen. Dergelijke habitat is niet aanwezig binnen of rond het plangebied waardoor van wezenlijke aantasting van leefgebied of voortplantingsplaatsen van rugstreeppad op voorhand geen sprake is.

Binnen het plangebied ontbreekt oppervlaktewater, waardoor aanwezigheid van voortplantingsplaatsen van amfibieën is uitgesloten. Struweel, bosschages, ruigtes of andere structuren die onderdeel kunnen zijn van landhabitat zijn slechts in beperkte mate aanwezig. Echter, de waarnemingen van poelkikker uit de omgeving komen uit het drassige gebied direct ten zuiden van het plangebied. Bij het veldbezoek zijn ook kikkers waargenomen in nabijheid van de zuidelijke houtsingel, maar hierbij viel niet vast te stellen of het ging om exemplaren van poelkikker. In en rond de zuidelijk gelegen waterpartijen is voldoende, meer geschikte, landhabitat aanwezig, waardoor het niet aannemelijk is dat het plangebied een significant onderdeel vormt van de functionele leefomgeving van poelkikker. Bovendien worden aanwezige houtsingels versterkt en extra groen aangeplant, waardoor het plangebied in de toekomst geschikter wordt als leefgebied voor poelkikker. Hoewel geen sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving van poelkikker is desondanks aanwezigheid van poelkikker in de houtsingels ten tijde van uitvoer van werkzaamheden niet volledig uit te sluiten.

Effect: Er is geen sprake van verlies van leefgebied (landhabitat) van de beschermde poelkikker, doordat de westelijke houtsingel wordt verplaatst en zowel de westelijke als zuidelijke houtsingels versterkt worden met nieuw aan te planten bomen en struweel. Desondanks is niet uitgesloten dat poelkikkers (of algemene amfibieën) aanwezig zijn in de houtsingel ten tijde van de geplande werkzaamheden. Vanuit het 'Kennisdocument Poelkikker' (van BIJ12) mogen werkzaamheden in mogelijke landhabitat van poelkikker alleen uitgevoerd worden met een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit'. Soortgericht vervolgonderzoek is hiervoor ook noodzakelijk. Echter, dit wordt ecologisch gezien weinig zinvol geacht en staat niet in verhouding tot de schaal van de ingreep. Bij het soortgericht vervolgonderzoek zou bijvoorbeeld ook de grootte van de lokale populatie in beeld gebracht moeten worden. Hetzelfde Kennisdocument Poelkikker geeft een andere optie voor dergelijke kleinschalige ingrepen: Het is aan het bevoegd gezag om te beoordelen of er sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving van poelkikker of dat met de huidige voorgestelde werkwijze en ontwikkelingen aantasting van de functionele leefomgeving voldoende wordt voorkomen en een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' niet noodzakelijk is. Aanvullend dient voorafgaand aan werkzaamheden in de houtsingels een terreincheck uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige, eventueel aanwezige amfibieën (of andere fauna) kunnen dan verplaatst worden naar een veilige locatie. Ook is het van belang dat geen werkzaamheden worden uitgevoerd in kwetsbare periodes van vorst, omdat poelkikkers doorgaans op het land, ingegraven, overwinteren. De overwinteringsperiode die hiervoor gehanteerd moet worden is half oktober t/m half april, maar ook buiten deze periode kunnen poelkikkers kwetsbaar zijn. Raadpleeg daarom altijd een ecologische deskundige. Hetzelfde geldt overigens ook voor algemene amfibieën; voor deze soorten geldt de zorgplicht, hiervoor moet daarom op dezelfde wijze gehandeld worden. Bij het volgen van deze werkwijze worden vervolgacties, zoals soortgericht vervolgonderzoek of een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' niet noodzakelijk geacht, maar dit dient te worden bevestigd door het bevoegd gezag. Houdt ten allen tijde rekening met de zorgplicht ten aanzien van algemene amfibieën die in de tuin kunnen voorkomen.

2.6 Ongewervelden

Vanuit de NDFF zijn in de laatste vijf jaar in een straal van 2 kilometer rond het plangebied waarnemingen bekend van de teunisbloempijlstaart. Deze beschermde ongewervelde heeft specifieke waardplanten als voortplantingsplaats zoals teunisbloem, harig wilgenroosje of grote kattenstaart. Dergelijke plantensoorten of mogelijke groeiplaatsen hiervoor zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Het is daarom uitgesloten dat het plangebied een wezenlijk onderdeel is van het leefgebied van deze beschermde ongewervelde.

Effect: Aanwezigheid van beschermde ongewervelden is uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Er zijn daarom geen vervolgacties nodig ten aanzien van deze overige soorten. Houdt wel rekening met de zorgplicht ten aanzien van algemene amfibieën die in de tuin kunnen voorkomen.

2.6 Algemene en specifieke zorgplicht

Vanuit de Omgevingswet bestaat de verplichting om te toetsen aan de algemene en specifieke zorgplichtbepalingen. De zorgplichten zijn niet vergunningplichtig en hoeven dus niet te worden voorgelegd aan bevoegd gezag. Een initiatiefnemer moet er redelijkerwijs alles aan doen om overtreding van de zorgplichtbepalingen te voorkomen. Wat redelijk is kan verschillen per situatie en type initiatiefnemer. In dit geval wordt in de rapportage per soortgroep reeds (indien van toepassing) beschreven op welke wijze invulling moet worden gegeven aan de zorgplicht. Een voorbeeld hiervan is het werken buiten de kwetsbare broedperiode van vogels. Binnen het plangebied worden op basis van de kenmerken en verspreidingsgegevens geen soorten van de rode lijst of andere relevante soorten verwacht die niet al elders in dit rapport behandeld worden.

2.7 Rode lijst

Vanuit de NDFF zijn diverse soorten van de rode lijst bekend uit de omgeving van het plangebied. Een aantal van deze soorten zijn bijvoorbeeld zijn broedvogels, waarvoor dezelfde maatregelen gelden als voor algemene broedvogels, namelijk: werken buiten het broedseizoen of pas starten met werkzaamheden als een broedvogelcheck door een broedvogeldeskundige heeft uitgewezen dat geen broedgevallen verstoord worden. Daarnaast komen ook haas en konijn in de omgeving voor. Voor deze soorten geldt dat van significante aantasting van leefgebied van deze soorten geen sprake is en er is ruim voldoende alternatief leefgebied aanwezig in de directe omgeving. Aan de hand van de gebiedskenmerken zijn andere soorten van de Rode Lijst niet te verwachten in het plangebied. Om bovenstaande redenen zijn geen aanvullende vervolgacties nodig ten aanzien van Rode Lijst soorten.

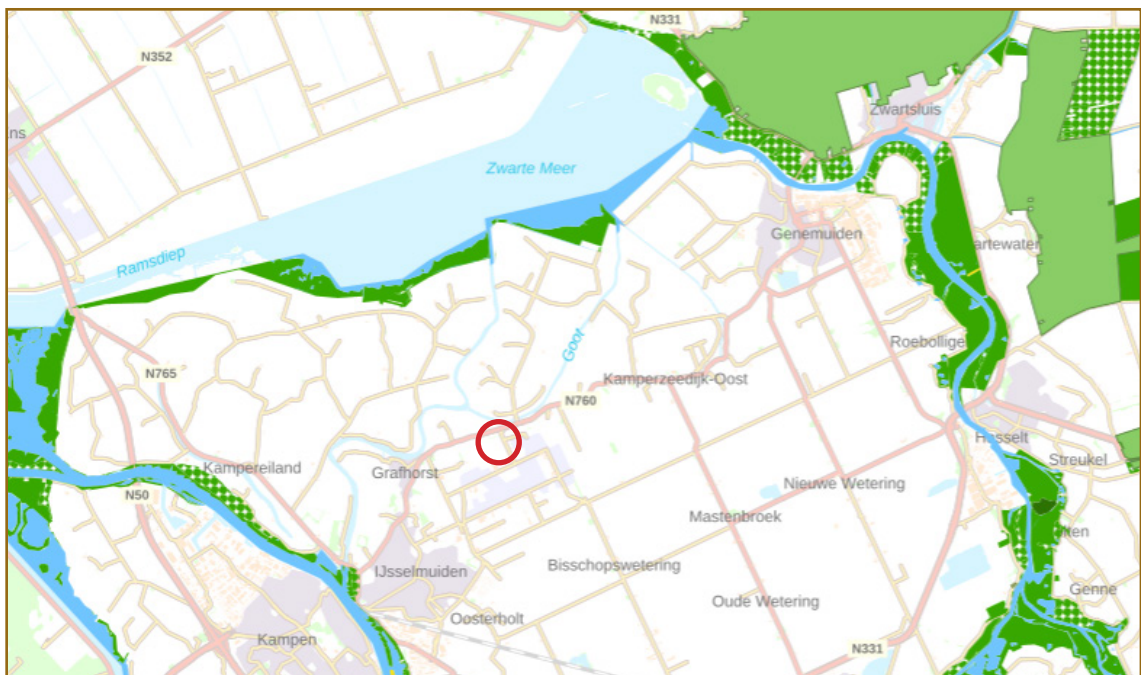

3 Gebiedsbescherming en beschermde houtopstanden

Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden en een verkennende beoordeling van een mogelijk effect door de voorgenomen activiteiten op deze gebieden behandeld. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden waaronder het Natuurnetwerk Nederland en weidevogelgebieden. Als er sprake is van een mogelijk negatief effect, dan zijn vervolgstappen zoals aanvullend onderzoek en mogelijk planaanpassing nodig.

3.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden

Hoewel het plangebied gelegen is buiten de bebouwde kom, ligt het ruim buiten de begrenzing van het NNN, Zone Ondernemen met Natuur en Water (Zone ONW) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden (afbeelding 3.1). De minimale afstand tot dergelijke gebieden is bijna 4 kilometer. Toetsing aan externe werking is niet aan de orde in de provincie Overijssel. Er zijn derhalve geen vervolgstapen nodig ten aanzien van provinciaal beschermde natuurgebieden.

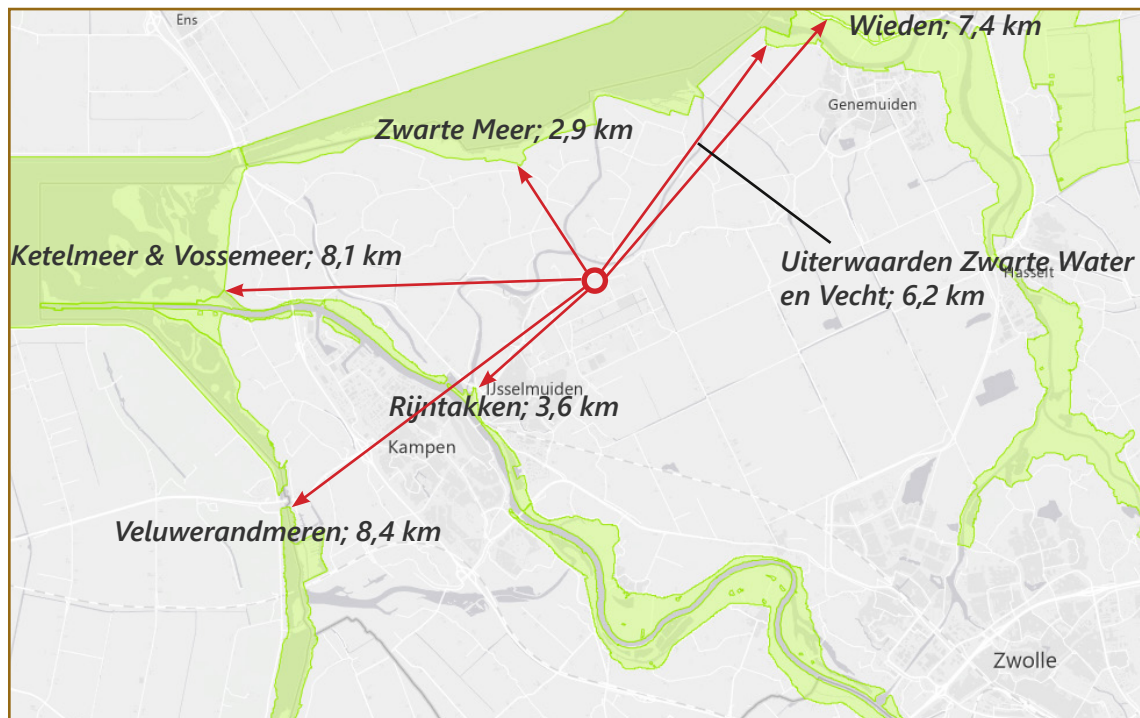
Afbeelding 3.1: Ligging van het plangebied (rode cirkel) ten opzichte van provinciaal beschermde natuurgebieden. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van NNN, Zone ONW en andere planologisch beschermde natuurgebieden. Bron ondergrond: Provincie Overijssel.

3.2 Natura 2000-gebieden

De kortste afstand tot Natura 2000-gebied 'Zwarte Meer' bedraagt ongeveer 2,9 kilometer, 'Rijntakken' ligt op ongeveer 3,6 kilometer van het plangebied, 'Uiterwaarden Zwarte Meer en Vecht' ligt op ongeveer 6,2 kilometer, 'Wieden' ligt op ongeveer 7,4 kilometer, 'Ketelmeer & Vossemeer' ligt op ongeveer 8,1 kilometer, 'Veluwerandmeren' ligt op ongeveer 8,4 kilometer (afbeelding 3.2). Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand van het plangebied. Het plangebied heeft geen landschappelijke binding met Natura 2000-gebied, maar ligt ervan gescheiden door watergangen en hoofdzakelijk agrarisch gebied. Gezien de voorgenomen activiteiten, toekomstige inrichting en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura

2000-gebied zijn directe negatieve effecten (geluid, licht, trillingen etc.) door de gewenste ontwikkelingen en het toekomstige gebruik van het plangebied op aangewezen habitattypen en soorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden op voorhand uitgesloten, met mogelijke uitzondering van effecten door stikstof. Gezien de aard en schaal van het project ten opzichte van de afstand van Natura 2000-gebieden is de kans op negatieve effecten door stikstof op voorhand onwaarschijnlijk. Desondanks is het gebruikelijk dat bevoegd gezag om een stikstofberekening vraagt ter bevestiging. Voer daarom een berekening uit in Aerius Calculator.

Afbeelding 3.2: Afstand van het plangebied (rode cirkel) tot Natura 2000-gebieden. Andere Natura 2000-gebieden liggen op beduidend grotere afstand. Bron: Natura 2000-overzichtskaart (RVO).

3.3 Beschermd houtopstanden

Kap van bomen is geen onderdeel van de ontwikkelingen en herinrichting. Er is daarom op voorhand al geen sprake van beschermde houtopstanden zoals beschreven in afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde houtopstanden.

4 Conclusies en aanbevelingen

Vanuit de resultaten van de onderdelen 'soortenbescherming', 'gebiedsbescherming' en 'houtopstanden' worden conclusies getrokken. Aan de hand van deze conclusies worden aanbevelingen gedaan. Dit kan wijziging van de plannen en/of nader(e) onderzoek(en) inhouden.

4.1 Overzicht van de bevindingen

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Overtreding OW	Nader onderzoek	Vervolgacties
Flora - beschermde soorten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Ja, huismus	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Vervolgonderzoek huismus alleen nodig indien werkzaamheden aan dak noordwestelijk deel van de schuren plaatsvinden of binnen broedseizoen of vorstperioden binnen invloedssfeer nesten.
Vogels - overige broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Geen werkzaamheden binnen invloedssfeer bezette nesten uitvoeren. Bij start in de periode 1 maart - 15 augustus afstemming met broedvogelkundige om te bepalen of werkzaamheden kunnen plaatsvinden.
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Vleermuizen - vliegroutes	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Overige zoogdieren - beschermd	Mogelijk, egel	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Realiseer eerst de nieuwe houtsingel en versterk de te behouden houtsingel alvorens werkzaamheden in groenstroken uit te voeren. Plaats egelhuizen/takkenrillen in de nieuwe groenstrook als soortspecifieke maatregel voor egel. Werk buiten kwetsbare perioden van egel. Terreincheck voorafgaand aan werkzaamheden. Let op: Vanwege de ongunstige staat van instandhouding van egel is een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' hiervoor noodzakelijk!
Overige zoogdieren - vrijgesteld	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Zorgplicht
Amfibieën - beschermd	Mogelijk, poelkikker	Nee, tenzij...	Nee, tenzij...	Nee, tenzij...	Realiseer eerst de nieuwe houtsingel en versterk de te behouden houtsingel alvorens werkzaamheden in groenstroken uit te voeren. Werk buiten kwetsbare perioden van poelkikker. Terreincheck voorafgaand aan werkzaamheden. Let op: toestemming van bevoegd gezag is hiervoor noodzakelijk!
Amfibieën - vrijgestelde soorten	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Zorgplicht
Overige beschermde soorten		Nee	Nee	Nee	Geen

Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Nader onderzoek	Vervolgacties
Natuurnetwerk Nederland	Nee	Nee	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 m.u.v. stikstof	Nee	Nee	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 - stikstof	n.v.t.	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Stikstofberekening in AERIUS-calculator

Houtopstanden	Aanwezig	Effect	Vergunning nodig	Meldingsplicht	Vergunning nodig?
Beschermde houtopstand OW	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

4.2 Conclusies en aanbevelingen

4.2.1 Soortenbescherming

Vogels

- Het noordwestelijk deel van de geschakelde schuren is geschikt als nestplaats voor huismussen onder zonnepanelen en via toegangsoeningen in het dak: dakramen/ventilatieopeningen. Bij het veldbezoek zijn hier 3 nesten van huismus vastgesteld. De initiatiefnemer geeft aan dat er geen werkzaamheden aan dit dak plaatsvinden. De potentiële nestplekken worden derhalve niet fysiek aangetast. Wel kunnen werkzaamheden aan de overige delen van de geschakelde schuur verstorend werken tijdens de kwetsbare perioden (broedseizoen en aanhoudende vorstperioden). Mogelijk verstorende werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare perioden. Raadpleeg hiervoor een broedvogelkundige. Het opgaand groen in de tuin is mogelijk onderdeel van de functionele leefomgeving: foerageergebied, schuil-/slaap-/kwetterplaats. Het groen in de tuin blijft behouden waardoor deze belangrijke leefgebiedonderdelen te allen tijden hun functie kunnen vervullen. De initiatiefnemer geeft aan dat met de planning en uitvoering rekening kan worden gehouden met de huismus waardoor overtreding van verbodsbepalingen voorkomen kan worden. Onder deze voorwaarden is aanvullend onderzoek en het aanvragen van een 'omgevingsvergunning flora en fauna activiteit' niet aan de orde ten aanzien van de huismus. Indien de functionaliteit van nestplaatsen of bijbehorende functionele leefomgeving niet gegarandeerd kan worden is alsnog aanvullend onderzoek en mogelijk een omgevingsvergunning voor de huismus noodzakelijk.
- Effecten op overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 4 zijn uitgesloten.
- De werkzaamheden kunnen tijdens het broedseizoen leiden tot negatieve effecten op algemene broedvogels en spreekw. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode maart - augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is. Voer mogelijk verstorende werkzaamheden daarom altijd uit buiten het broedseizoen, óf raadpleeg een broedvogelkundige om te bepalen of broedgevallen binnen invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn en stel de betreffende werkzaamheden in dat geval uit. De initiatiefnemer geeft aan dat in dit project een relatief flexibele planning gehanteerd kan worden waardoor dit een realistische optie is.

Vleermuizen

- De bebouwing waaraan werkzaamheden zullen plaatsvinden bevatten geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen door het ontbreken van toegangsoeningen naar donkere, tochtvrije ruimtes. Ook binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn geen mogelijkheden voor vleermuizen aanwezig. Er is tevens geen sprake van aantasting van essentieel foerageergebied of vliegroutes van vleermuizen. Vervolgacties zoals soortgericht onderzoek en het aanvragen van een omgevingsvergunning ten aanzien van vleermuizen zijn daarom niet aan de orde.

Egel

- De tuin en westelijke houtsingel zijn mogelijk onderdeel van het leefgebied van de egel. Het verwijderen van groenstructuren kan in potentie tot negatieve effecten op leefgebied van de egel leiden. Echter, het is de bedoeling om de westelijke houtsingel te verplaatsen, te versterken en extra groen aan te brengen in de zuidelijke houtsingel waardoor het plangebied in de toekomst in potentie meer geschikt is als leefgebied van egel. Desondanks vinden er wezenlijke ingrepen in potentieel leefgebied van egel plaats (met name verwijderen van groen met een dichte onderlaag). Vanwege de ongunstige staat van

instandhouding van egel is in de provincie Overijssel daarom een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' noodzakelijk om werkzaamheden in potentieel leefgebied van egel uit te voeren. Uitgangspunt is echter zoals aangegeven dat de voor egel geschikte leefgebied binnen het plangebied behouden/verplaatst wordt en versterkt wordt. Wanneer de werkzaamheden starten met de aanleg van de nieuwe houtsingel, zodat ten tijde van de verwijdering van de huidige singel voldoende aanbod alternatief leefgebied aanwezig is en twee egelhuizen of takkenrillen in de nieuwe houtsingel worden geplaatst wordt deze duurzaam geschikt als functioneel leefgebied voor egel. Werken volgens bovenstaande werkwijze, is niet mogelijk zonder een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' van de provincie Overijssel. Soortgericht vervolgonderzoek om aanwezigheid van egel alsnog uit te sluiten wordt niet geaccepteerd om de noodzaak van een omgevingsvergunning te doen vervallen. Een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' moet worden aangevraagd bij de provincie Overijssel. Een onderdeel van een omgevingsvergunning is een activiteitenplan waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden vastgelegd om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Overige zoogdieren

- Verblijfplaatsen van andere beschermde grondgebonden zoogdieren anders dan egel (zoals bunzing, steenmarter) zijn uitgesloten. Wel kunnen enkele algemene kleine soorten voorkomen in het plangebied zoals veldmuis, huismuis en huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling en is geen nader onderzoek nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing.

Amfibieën

- Er is geen sprake van verlies van leefgebied (landhabitat) van de beschermde poelkikker, doordat de westelijke houtsingel wordt verplaatst en zowel de westelijke als zuidelijke houtsingels versterkt worden met nieuw aan te planten bomen en struweel. Desondanks is niet uitgesloten dat poelkikkers (of algemene amfibieën) aanwezig zijn in de houtsingel ten tijde van de geplande werkzaamheden. Vanuit het 'Kennisdocument Poelkikker' (van BIJ12) mogen werkzaamheden in mogelijke landhabitat van poelkikker alleen uitgevoerd worden met een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit'. Soortgericht vervolgonderzoek is hiervoor ook noodzakelijk. Echter, dit wordt ecologisch gezien weinig zinvol geacht en staat niet in verhouding tot de schaal van de ingreep. Bij het soortgericht vervolgonderzoek zou bijvoorbeeld ook de grootte van de lokale populatie in beeld gebracht moeten worden. Hetzelfde Kennisdocument Poelkikker geeft een andere optie voor dergelijke kleinschalige ingrepen: Het is aan het bevoegd gezag om te beoordelen of er sprake is van aantasting van de functionele leefomgeving van poelkikker of dat met de huidige voorgestelde werkwijze en ontwikkelingen aantasting van de functionele leefomgeving voldoende wordt voorkomen en een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' niet noodzakelijk is. Aanvullend dient voorafgaand aan werkzaamheden in de houtsingels een terreincheck uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige, eventueel aanwezige amfibieën (of andere fauna) kunnen dan verplaatst worden naar een veilige locatie. Ook is het van belang dat geen werkzaamheden worden uitgevoerd in kwetsbare periodes van vorst, omdat poelkikkers doorgaans op het land, ingegraven, overwinteren. De overwinteringsperiode die hiervoor gehanteerd moet worden is half oktober t/m half april, maar ook buiten deze periode kunnen poelkikkers kwetsbaar zijn. Raadpleeg daarom altijd een ecologische deskundige. Hetzelfde geldt overigens ook voor algemene amfibieën; voor deze soorten geldt de zorgplicht, hiervoor moet daarom op dezelfde wijze gehandeld worden. Bij het volgen van deze werkwijze worden vervolgacties, zoals soortgericht vervolgonderzoek of een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' niet noodzakelijk geacht, maar dit dient te worden bevestigd door het bevoegd gezag.
- Houdt ook rekening met de zorgplicht ten aanzien van algemene amfibieën die in de tuin kunnen voorkomen.

Overige soortgroepen

- Voor wat betreft overige soortgroepen (vissen, reptielen, ongewervelden en flora) heeft het plangebied geen functie. Aanwezigheid van beschermde gebiedsfuncties in het plangebied van deze soortgroepen is uitgesloten. Houd wel rekening met de algemene zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet.

Natuurinclusief ontwerp

- Geadviseerd wordt om te verkennen welke mogelijkheden er zijn om natuurinclusieve voorzieningen in het ontwerp op te nemen. Maatregelen ten gunste van de biodiversiteit gaan vaak hand in hand met een verbetering van de uitstraling en woongenot voor bewoners en de meerkosten ten opzichte van het gehele project zijn vaak verwaarloosbaar. Voorbeelden van maatregelen zijn vleermuiskasten of huismuskasten hoog in geschikte gevels indien deze gerenoveerd worden. Er is tegenwoordig veel informatie beschikbaar wat betreft de mogelijkheden en de randvoorwaarden waaraan voorzieningen moeten doen. Ook De Slijpkruik informeert u graag over de mogelijkheden van het vergroten van de kansen voor zowel beschermde als algemenere soorten.

Ten aanzien van zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle flora en fauna (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht', afdeling 1.3 Omgevingswet. Dit geldt met name voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Deze provinciale vrijstelling houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden;
- In het kader van de 'specifieke zorgplicht' zijn geen aanvullende maatregelen nodig behalve de in voorliggend document per soortgroep beschreven maatregelen zoals het voorkomen van aantasting van broedgevallen.
- Als er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dan dient het werk tijdelijk te worden stilgelegd en contact te worden opgenomen met een deskundige (voor definitie ecooloog zie bijvoorbeeld website RVO) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

4.2.2 Gebiedsbescherming

- Het plangebied ligt buiten de begrenzing van NNN of andere provinciaal beschermde natuurgebieden. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van planologisch beschermde natuurgebieden.
- De ontwikkelingen voortvloeiend uit het voornemen leiden gezien de aard en schaal van het project en de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden niet tot effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden, met mogelijke uitzondering van effecten door stikstof tijdens de aanlegfase. Gezien de kleinschaligheid van de ingreep en de afstand tot Natura 2000-gebieden is de kans op negatieve effecten door stikstof op Natura 2000-gebieden nihil. Desondanks is het mogelijk dat bevoegd gezag om een stikstofberekening vraagt. Voer in dat geval een berekening uit met behulp van Aeries Calculator om te bepalen of er sprake is van vergunningplicht ten aanzien van het aspect stikstof.

4.2.3 Houtopstanden

- Er worden geen houtopstanden gekapt die onder de Omgevingswet beschermd zijn. In geval van bomenkap is mogelijk wel een gemeentelijke kapvergunning nodig

Bijlage 1 Sfeerimpressie van het plangebied

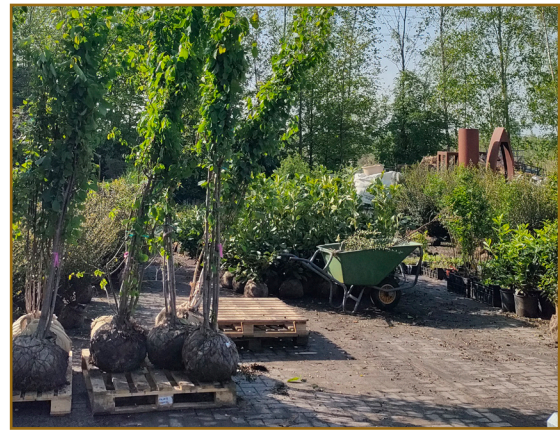
Afbeelding 1: De woning en bedrijfsgebouw gezien vanaf het noordoosten. Deze bebouwing blijft ongewijzigd behouden.

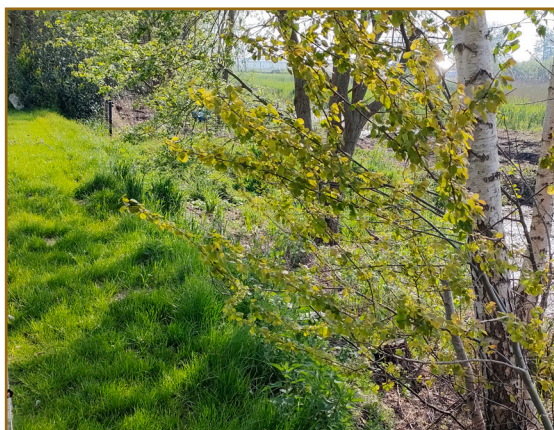
Afbeelding 2: De geschakelde schuren zijn grotendeels ongeschikt voor beschermde soorten, door gladde, strak aansluitende gevelbekleding.

Afbeelding 3: Een kapschuur, oostelijk onderdeel van de geschakelde schuren. Op de balken zijn geen nesten aangetroffen.

Afbeelding 4: Het bedrijfsterrein gezien vanaf het noorden. Hier staan o.a. bomen en struiken op kruit opgeslagen.

Afbeelding 5: De zuidelijke houtsingel gezien vanaf het westen. Ter hoogte van de paardenbak is de houtsingel relatief smal. Op de achtergrond zijn de zuidelijk gelegen waterpartijen zichtbaar.

Afbeelding 6: De ondergroei van de westelijke houtsingel is relatief dicht begroeid.

Bijlage 2 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving, de omgevingswet. In deze bijlage vindt u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Omgevingswet in het kort

De Omgevingswet (OW) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet vervangt sinds 1 januari 2024 de Wet natuurbescherming, die in 2017 werd ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor dier- en plantensoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn destijds samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De nieuwe Omgevingswet regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

2. Zorgplicht

In afdeling 1.3 van de OW wordt de algemene zorgplicht uitgewerkt. In deze zorgplicht is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.7(a) van de OW luidt als volgt:

Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht:

- alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Het is verboden een activiteit te verrichten of na te laten als door het verrichten of nalaten daarvan aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan.

3. Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR)
- Overige soorten (genoemd in bijlage IX behorend bij artikel 11.54 van het besluit activiteiten leefomgeving)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden om een omgevingsvergunning of vrijstelling verleend te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina opgenomen (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR) zijn vastgesteld door de EU. Voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Omgevingswet, beschreven in het besluit activiteiten leefomgeving (BAL)

Paragraaf	Artikel	Lid	Verbodsbepaling
§ 11.2.2.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn	11.37	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
		1a	Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
		1b	Het opzettelijk vernielen van of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
		1c	Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
		1d	Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
		3	Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
§ 11.2.3.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn	11.46	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten geldt voor:
		1a	Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
		1b	Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
		1c	Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
		1d	Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
		1e	Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied
§ 11.2.4.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten	11.54	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
		1a	Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
		1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
		1c	Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen, of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

4. Gebiedsbescherming

De Omgevingswet regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebieden zijn opgedeeld in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat door de geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast. Daarnaast moet hieruit zijn gebleken dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies om natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen ecologische hoofdstructuur). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

5. Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en hadden onder de Wet natuurbescherming geen juridische status. Onder de huidige wetgeving (Omgevingswet) betekent plaatsing op de lijst niet automatisch dat de soort beschermd is; Daarvoor is opname van de soort onder de Omgevingswet nodig. De Omgevingswet voorziet echter wel in enige mate in bescherming voor soorten van de Rode Lijst, door de specifieke zorgplicht. De omgevingswet vereist van provincies dat zij de nodige maatregelen nemen voor het behoud en herstel van soorten van de Rode Lijst. Eventuele negatieve effecten op Rode Lijst soorten door toedoen van ruimtelijke ingrepen of ontwikkelingen dienen door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt en/of gecompenseerd te worden.

